

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 10.01.2007
COM(2007) 2 final

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE CONSILIU, PARLAMENTUL EUROPEAN,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Limitarea schimbărilor climatice globale la 2 grade Celsius
Calea de urmat pentru 2020 și după această dată**

SEC(2007) 7
SEC(2007) 8

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE CONSILIU, PARLAMENTUL EUROPEAN, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Limitarea schimbărilor climatice globale la 2 grade Celsius Calea de urmat pentru 2020 și după această dată

1. REZUMAT

Schimbările climatice reprezintă o realitate. Sunt necesare acțiuni urgente de menținere a acestora la un nivel controlabil. Este necesar ca UE să adopte măsuri interne și să preia conducerea la nivel internațional pentru a garanta o creștere a temperaturii medii globale care să nu depășească cu mai mult de 2°C nivelurile din perioada preindustrială.

Această comunicare și documentul însoțitor de evaluare a impactului demonstrează că acest obiectiv este posibil din punct de vedere tehnic și accesibil din punct de vedere economic, dacă emițătorii majori de gaze cu efect de seră acționează rapid. Beneficiile depășesc cu mult în importanță costurile economice.

Această comunicare se adresează Consiliului European de primăvară din 2007 care trebuie să ia hotărâri cu privire la o abordare integrată și exhaustivă a strategiilor UE privind sectorul energetic și schimbările climatice. Aceasta vine în completarea comunicării din 2005 intitulată „Câștigarea luptei împotriva schimbărilor climatice globale”, în cadrul căreia s-au făcut recomandări concrete asupra politicilor UE privind schimbările climatice și s-au stabilit elementele cheie în ceea ce privește strategiile viitoare ale UE în domeniul schimbărilor climatice. Atunci când hotărăște luarea de noi măsuri în cadrul strategiilor sale privind schimbările climatice, Consiliul European trebuie să ia decizii în vederea ameliorării condițiilor de realizare a unui nou acord global care să decurgă din primele angajamente ale Protocolului de la Kyoto după 2012.

Această comunicare propune ca în contextul negocierilor internaționale UE să urmărească obiectivul de reducere cu 30% a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) de către țările dezvoltate până în 2020 (față de nivelurile din 1990). Această acțiune este necesară pentru a garanta faptul că planeta nu depășește această limită de 2°C. Înainte de încheierea unui acord internațional și fără a aduce atingere poziției sale în negocierile internaționale, este necesar ca UE să își ia deja un angajament ferm și independent în vederea obținerii unei reduceri de cel puțin 20% a emisiilor de GES până în 2020, cu ajutorul schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii (UE ETS), a altor politici privind schimbările climatice, precum și a unor măsuri din cadrul politicii energetice. Această abordare va permite Uniunii să își dovedească rolul de lider pe plan internațional în materie de climă. De asemenea, sectorul industriei va primi un semnal legat de faptul că schema UE ETS va continua și după 2012, încurajând investițiile în tehnologii de reducere a emisiilor și în alternative cu un nivel scăzut de carbon.

După 2020, emisiile țărilor în curs de dezvoltare le vor depăși pe cele ale lumii dezvoltate. Între timp, rata de creștere a emisiilor totale de gaze din țările în curs de dezvoltare ar trebui să înceapă să scadă, pentru a fi urmată de o reducere globală absolută începând cu 2020. Acest obiectiv poate fi atins fără a afecta creșterea lor economică și reducerea sărăciei, prin exploatarea unei game largi de măsuri referitoare la energie și transport, care nu numai că au un potențial major de reducere a emisiilor, dar furnizează și beneficii economice și sociale imediate și de sine stătătoare.

Până în 2050, emisiile totale trebuie să fie reduse cu până la 50% față de 1990, ceea ce implică reduceri de 60-80% până în 2050 în țările dezvoltate. Multe țări în curs de dezvoltare vor trebui, de asemenea, să își reducă în mod semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră.

Instrumentele bazate pe regulile pieței, precum UE ETS, vor fi instrumente cheie în vederea atingerii cu cele mai mici costuri a acestor obiective de către Europa și alte țări. Cadrul de după 2012 ar trebui să permită corelarea unor scheme comerciale interne comparabile, cu UE ETS drept pilon al viitoarei piețe globale a carbonului. Schema UE ETS va continua să rămână deschisă după 2012 creditelor pentru carbon din cadrul proiectelor privind Mecanismul de dezvoltare curată și Implementarea comună în temeiul Protocolului de la Kyoto.

UE și statele membre trebuie să decidă cu privire la o creștere considerabilă a investițiilor în cercetare și dezvoltare în domeniile de producere și de economisire a energiei.

2. PROVOCĂRILE LEGATE DE SCHIMBĂRILE CLIMATICE: ATINGEREA OBIECTIVULUI DE 2°C

Probe științifice incontestabile demonstrează că este imperativă adoptarea unor măsuri pentru a face față schimbărilor climatice. Studii recente, precum Raportul Stern, reamintesc costurile enorme ale absenței acțiunii. Aceste costuri sunt de ordin economic, dar și social și de mediu. Ele vor fi resimțite mai ales de săraci, atât în țările în curs de dezvoltare, cât și în cele dezvoltate. Absența acțiunii va avea implicații grave în ceea ce privește securitatea locală și globală. Majoritatea soluțiilor este deja disponibilă, dar guvernele trebuie să adopte noi strategii de punere în aplicare a acestor soluții. Pe lângă faptul că această acțiune este ușor de administrat din punct de vedere al costului său economic, abordarea provocărilor legate de schimbările climatice aduce și alte avantaje considerabile.

Obiectivul UE este acela de a limita creșterea temperaturii medii globale la mai puțin de 2°C în comparație cu nivelurile din perioada preindustrială. Aceasta va limita impactul schimbării climatice și probabilitatea unor perturbări ireversibile și masive ale ecosistemului global. Consiliul a constatat că acest fapt va necesita o menținere a concentrațiilor atmosferice ale GES la un nivel sub 550 ppmv CO₂ eq. Prin stabilizarea concentrațiilor pe termen lung la aproximativ 450 ppmv CO₂ eq. există o șansă de 50% de a reuși. Aceasta presupune atingerea unui apogeu în emisiile totale de GES până în 2025, iar apoi o scădere de până la 50% până în 2050 față de nivelurile din 1990. Consiliul a fost de acord că țările dezvoltate trebuie să continue să ia inițiative în vederea reducerii emisiilor lor cu 15 - 30% până în 2020.

Parlamentul European a propus un obiectiv UE de reducere cu 30% a CO₂ pentru 2020 și cu 60-80% pentru 2050.

Această comunicare identifică opțiuni pentru măsuri eficiente și realiste pe teritoriul UE și pe plan global, care vor permite atingerea obiectivului de 2°C. Evoluția emisiilor de GES expusă în evaluarea impactului reprezintă un scenariu rentabil de atingere a obiectivului de 2°C. Aceasta susține un obiectiv de reducere cu 30% a emisiilor pentru țările dezvoltate până în 2020 față de nivelurile emisiilor din 1990. De asemenea, acest fapt arată că reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră doar de către țările dezvoltate nu vor fi suficiente. Se consideră că emisiile țărilor în curs de dezvoltare vor depăși până în 2020 pe cele ale țărilor dezvoltate, ceea ce va contracara orice reducere posibilă în țările dezvoltate după acea dată. În consecință, măsurile de acțiune eficiente cu privire la schimbările climatice solicită o creștere redusă a emisiilor de GES ale țărilor în curs de dezvoltare și contracararea emisiilor ce rezultă din defrișări. De asemenea, o politică forestieră viabilă și eficientă sporește contribuția adusă de domeniul silviculturii la reducerile globale de concentrații de GES.

3. COSTURILE INACȚIUNII ȘI ALE ACȚIUNII

Comunicarea Comisiei din 2005 „*Câștigarea luptei împotriva schimbărilor climatice globale*” a demonstrat că avantajele provenite din limitarea schimbărilor climatice sunt mult mai importante decât costurile acțiunii. Cercetările recente confirmă gama largă a impacturilor schimbărilor climatice, inclusiv asupra agriculturii, pescuitului, deșertificării, biodiversității, resurselor de apă, mortalității asociate cu căldura și frigul, zonelor de coastă și asupra daunelor provocate de inundații.

Este probabil ca impacturile schimbărilor climatice să fie repartizate în mod inegal. Unele regiuni din UE vor avea de suferit în mod disproporționat. De exemplu, în sudul Europei se așteaptă ca schimbările climatice să provoace o scădere a productivității recoltelor, o creștere a mortalității survenite din cauza căldurii, precum și un impact negativ asupra condițiilor turistice în perioada estivală.

Raportul Stern stabilește că schimbările climatice sunt rezultatul celui mai mare eșec de piață cu care s-a confruntat vreodată omenirea. Nereușita de a include costurile schimbării climatice în prețurile pieței care ghidează comportamentul economic produce costuri economice și sociale uriașe. Costurile inacțiunii, estimate de Raportul Stern la 5 până la 20 % din PIB-ul global, vor fi suportate în mod disproporționat de cele mai sărace țări, cu cea mai slabă capacitate de adaptare, agravând impactul pe plan social al schimbărilor climatice.

Până în 2030, se anticipează că PIB-ul global va fi aproape dublu față de cel din 2005. Creșterea în cadrul PIB-ului a ponderii emițătorilor principali din statele în curs de dezvoltare va rămâne superioară celei din țările dezvoltate. Evaluarea impactului demonstrează că acțiunea globală cu privire la schimbările climatice este compatibilă integral cu creșterea globală susținută. Investițiile într-o economie cu un nivel redus de carbon vor necesita aproximativ 0,5% din PIB-ul global în perioada 2013- 2030. Aceasta va reduce creșterea PIB-ului global cu doar 0,19% anual până în 2030, o fracțiune din rata creșterii PIB-ului global preconizată la 2,8%. Aceasta reprezintă o primă de asigurare care trebuie plătită, și care va reduce considerabil

riscul pagubelor ireversibile ce decurg din schimbările climatice. Ceea ce contează cel mai mult este faptul că eforturile sunt extrem de exagerate, din moment ce nu se iau în considerare beneficiile privind sănătatea, creșterea securității energetice, și reducerea pagubelor ce decurg din evitarea schimbărilor climatice.

4. AVANTAJELE ACȚIUNII, RELAȚIILE CU ALTE DOMENII DE ACTIVITATE

Prețurile petrolului și gazului s-au dublat în ultimii trei ani, ceea ce a antrenat și creșterea prețului la energie electrică. Se preconizează că prețurile energiei vor rămâne ridicate și chiar vor crește în timp. Recentul *Plan de acțiune privind eficiența energetică* al Comisiei demonstrează că există o nevoie economică clară de strategii de creștere a eficienței utilizării complete a resurselor, chiar și fără a lua în considerare reducerile asociate ale emisiilor.

Evaluarea impactului dovedește că acțiunea UE de abordare a schimbărilor climatice va spori considerabil securitatea energetică a UE. Până în 2030 importurile de petrol și de gaz se vor fi redus fiecare cu aproximativ 20% în raport cu statu-quo-ul. În consecință, integrarea schimbărilor climatice și a politicilor energetice va garanta consolidarea reciprocă a acestora.

Acțiunea privind schimbările climatice are efecte și asupra reducerii poluării aerului. De exemplu, reducerea cu 10% a emisiilor de CO₂ în UE până în 2020 va aduce beneficii extrem de mari pentru sănătate (estimate la 8 - 27 miliarde €). Din urmare, asemenea politici vor facilita atingerea obiectivelor strategiei UE privind poluarea aerului.

Există beneficii asemănătoare și în alte țări. Până în 2030, se consideră că SUA, China și India vor importa cel puțin 70% din petrolul lor. Se pot isca tensiuni geopolitice, cauzate de reducerea resurselor. În același timp, poluarea aerului se intensifică, îndeosebi în țările în curs de dezvoltare. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) va îmbunătăți securitatea energetică a acestora și calitatea aerului.

5. ACȚIUNEA ÎN CADRUL UE

(a) Definirea obiectivelor de reducere a emisiilor

Există încă un mare potențial de reducere a emisiilor de GES în cadrul UE. Analiza strategică a UE privind energia propune măsuri care vor exploata o mare parte din acest potențial. În plus, măsurile adoptate în conformitate cu Programul european privind schimbările climatice, precum și alte politici care sunt puse în aplicare în prezent, vor continua să prezinte reduceri ale emisiilor după 2012.

UE poate atinge obiectivele privind schimbările climatice doar prin promovarea unui acord internațional. Acțiunea internă a UE a demonstrat că este posibilă reducerea emisiilor de GES, fără ca aceasta să amenințe creșterea economică, și că tehnologiile și instrumentele de politică necesare există deja. UE va continua să întreprindă acțiuni interne de luptă împotriva schimbărilor climatice. Acest fapt va permite Uniunii să arate calea de urmat în negocierile internaționale.

Consiliul trebuie să decidă adoptarea propunerii de către UE și statele membre a unei reduceri cu 30% până în 2020 a emisiilor de gaze cu efect de seră în ceea ce privește țările dezvoltate, ca parte a unui acord internațional vizând limitarea schimbărilor climatice globale la 2°C peste nivelurile din perioada preindustrială. Înainte de încheierea unui acord internațional și fără a aduce atingere poziției sale în negocierile internaționale, este necesar ca UE să își asume deja un angajament ferm și independent în vederea obținerii unei reduceri de cel puțin 20% a emisiilor de GES până în 2020 față de 1990, cu ajutorul UE ETS, a altor politici privind schimbările climatice, precum și a unor măsuri în cadrul politicii energetice. Prin aceasta, se va semnaliza industriei europene că va exista o cerere semnificativă de certificate de emisii după 2012, și se vor stimula investițiile în tehnologiile de reducere a emisiilor, precum și alternativele cu nivel scăzut de carbon.

(b) Acțiuni rezultând din politica energetică a UE

În conformitate cu Analiza strategică a UE privind energia, următoarele acțiuni concrete vor asigura un sistem energetic sigur, competitiv și mai viabil, precum și o reducere semnificativă a emisiilor de GES în cadrul UE până în 2020:

- Îmbunătățirea eficienței energetice a UE cu 20% până în 2020.
- Creșterea ponderii energiei regenerabile până la 20% până în 2020.
- Adoptarea unei politici de captare și stocare geologică a carbonului care să fie sigură pentru mediu, inclusiv construirea în Europa a douăsprezece centrale demonstrative de mare capacitate până în 2015.

(c) Consolidarea UE ETS

45% din emisiile de CO₂ ale UE sunt acoperite de schema UE ETS. Începând din 2013 trebuie să fie acoperită o proporție și mai mare. În cadrul revizuirii schemei UE ETS, trebuie să fie analizate cel puțin următoarele opțiuni de consolidare a rolului schemei:

- Efectuarea de repartizări pentru mai mult de cinci ani în vederea obținerii unei anumite previzibilități privind deciziile de investiții pe termen lung.
- Extinderea schemei la alte gaze și sectoare.
- Recunoașterea captării și a stocării geologice a carbonului.
- Armonizarea proceselor de repartizare între statele membre pentru a ajunge la o concurență loială în întreaga Europă, inclusiv printr-o utilizare mai răspândită a licitațiilor.
- Corelarea schemei UE ETS cu scheme obligatorii compatibile (de exemplu în California și Australia).

(d) Limitarea emisiilor generate de sectorul transportului

Emisiile din sectorul transportului în UE au continuat să crească, neutralizând o mare parte din reducerile realizate în sectorul deșeurilor, al industriei prelucrătoare și în cel energetic. În vederea abordării problemei emisiilor din sectorul transportului:

- Consiliul și Parlamentul ar trebui să adopte propunerea Comisiei de includere a aviației în UE ETS.
- Consiliul ar trebui să adopte propunerea Comisiei privind corelarea impozitelor pe autovehicule cu nivelurile emisiilor de CO₂.
- Măsurile suplimentare de abordare a problemei emisiilor de CO₂ de la automobile vor fi subliniate în următoarea comunicare, astfel încât obiectivul de 120 g CO₂/km să poată fi atins cu ajutorul unei abordări exhaustive și coerente până în 2012. Vor fi explorate și opțiuni pentru reduceri suplimentare după 2012.
- Măsurile orientate asupra cererii, precum cele subliniate în Cartea albă privind politica europeană din domeniul transporturilor pentru 2010 și revizuirea acesteia, trebuie să fie consolidate.
- Emisiile de GES provenite din transportul rutier al mărfurilor și din transportul maritim trebuie să fie reduse pe viitor, ținând cont de dimensiunea internațională.
- Emisiile de CO₂ pe parcursul întregului ciclu de viață în ceea ce privește combustibilii folosiți în transport trebuie reduse, inclusiv prin accelerarea dezvoltării biocombustibililor durabili și, în special, a biocombustibililor din a doua generație.

(e) Reduceri ale emisiilor de GES în alte sectoare

Clădiri rezidențiale și comerciale

Utilizarea energiei în clădiri poate fi redusă cu până la 30% prin extinderea sferei de aplicare a directivei privind performanța energetică a clădirilor și introducerea unor criterii de performanță din partea UE, promovând clădiri cu consum foarte mic de energie (fapt care conduce la generalizarea acestora până în 2015). Deoarece schimbările climatice vor afecta categoriile cele mai defavorizate ale societății, guvernele trebuie să aibă în vedere politici energetice speciale pentru locuințele sociale.

Alte gaze, în afară de CO₂

În vederea abordării emisiilor de GES care nu conțin CO₂, reprezentând 17% din emisiile UE, ar trebui să fie promovate măsuri care să cuprindă:

- consolidarea punerii în aplicare a măsurilor conform Politicii agricole comune și Planului de acțiune al UE pentru silvicultură în vederea reducerii emisiilor din agricultură în UE, și a promovării captării biologice a gazelor;

- stabilirea unor limite pentru emisiile de metan provenite de la motoarele cu gaz și din producția de cărbune, petrol și gaz, sau includerea acestora în UE ETS;
- restricționarea suplimentară sau interzicerea gazelor fluorinate;
- reducerea emisiilor de protoxid de azot din combustie, și includerea celor provenite de la instalațiile mari de ardere în UE ETS.

(f) Cercetare și dezvoltare tehnologică

Conform celui de-al șaptelea Program-cadru al Comunității, bugetul alocat cercetării din domeniul mediului, al energiei și al transportului s-a ridicat la 8,4 miliarde € în perioada 2007-2013. Aceste resurse trebuie utilizate din timp pentru a promova dezvoltarea tehnologiilor curate din sectorul energiei și al transportului în vederea răspândirii cât mai rapide a acestora, precum și pentru a spori cunoștințele privind schimbările climatice și efectele acestora. Mai mult, bugetul pentru cercetare trebuie să crească din nou după 2013, fapt care va fi reflectat prin eforturi asemănătoare pe plan național. Planul de acțiune strategic privind tehnologia energetică și Planul de acțiune privind tehnologia de mediu trebuie să fie puse în aplicare integral, iar promovarea pe viitor a unor parteneriate public-privat va trebui încurajată.

(g) Politica de coeziune

Orientările strategice cu privire la coeziune, adoptate în octombrie 2006, promovează transportul și energia durabilă, precum și tehnologiile de mediu și eco-inovarea, prin acordarea unei asistențe financiare conform Fondurilor Structurale și Fondului de Coeziune. Aceste măsuri ar trebui incluse în cadrul programelor operaționale.

(h) Alte măsuri

UE trebuie să examineze toate metodele posibile de reducere a emisiilor de GES și de garantare a coerenței ecologice și economice a măsurilor ce urmează să fie adoptate. Al doilea Raport al Grupului la nivel înalt privind competitivitatea, energia și mediul, a menționat faptul că ar trebui să se analizeze¹ fezabilitatea tuturor măsurilor politice potențiale care pot furniza stimulentele necesare care să încurajeze partenerii comerciali ai UE să întreprindă măsuri eficiente pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

De asemenea, UE ar trebui să contribuie la creșterea gradului de conștientizare a publicului prin campanii de sensibilizare a opiniei publice cu privire la efectele schimbărilor climatice cauzate de acțiunile omului, precum și angajarea publicului larg în procesul de reducere a acestor efecte.

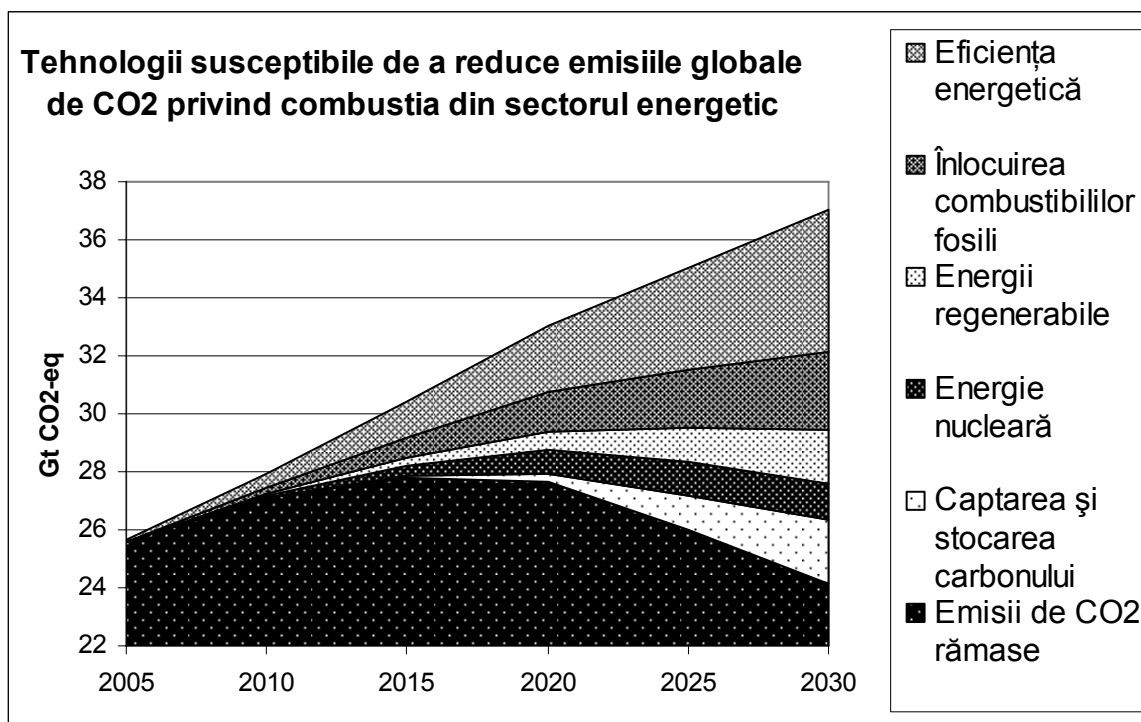
6. ACȚIUNI LA NIVEL INTERNAȚIONAL ÎN LUPTA GLOBALĂ ÎMPOTRIVA SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

Lupta împotriva schimbărilor climatice poate fi câștigată doar printr-o acțiune la nivel mondial. Însă pentru a atinge obiectivul de 2°C, discuțiile internaționale trebuie să depășească retorica și să se îndrepte spre negocieri cu privire la angajamente concrete. Un astfel de acord trebuie să ocupe un loc de prim rang în prioritățile internaționale ale UE. Aceasta trebuie să se organizeze în așa fel încât să prezinte o poziție și o politică unitară, precum și o abordare convingătoare și consistentă de-a lungul anilor în care acest efort va fi necesar, astfel încât UE să-și arate întreaga capacitate. Aceasta va necesita diferite metode de lucru în termeni de coordonare și acțiune internațională.

Fundamentul stabilirii unui astfel de acord există. În țări precum SUA și Australia, care nu au ratificat Protocolul de la Kyoto, se conștientizează din ce în ce mai mult pericolele schimbărilor climatice, ceea ce a condus la inițiative regionale de reducere a emisiilor de GES. Activitățile comerciale, mai mult decât unele guverne, se înscriu într-o perspectivă pe termen lung și devin un motor în lupta împotriva schimbărilor climatice, solicitând adoptarea unui cadru politic coerent, stabil și eficient, care să orienteze deciziile de investiții. Majoritatea tehnologiilor de reducere a emisiilor de GES există deja sau se află într-o etapă avansată de pregătire și pot reduce emisiile (vezi graficul 1). Este necesar sprijinul din partea emițătorilor majori de gaze cu efect de seră pentru un acord pe termen lung în scopul asigurării desfășurării forțelor și a progreselor viitoare ale acestora.

---

¹ Revizuirea strategică a Comisiei privind politica energetică adoptată în același timp cu prezenta comunicare se referă, de asemenea, la măsurile aferente în materie de politică comercială.

Sursa: JRC-IPTS, POLES

6.1. Acțiuni întreprinse de țările dezvoltate

Țările dezvoltate sunt responsabile de 75% din acumularea actuală a gazelor industriale cu efect de seră din atmosferă și de 51% din acestea, dacă includem și defrișarea (mai ales în țările în curs de dezvoltare). Aceste țări au, de asemenea, capacitatea tehnologică și financiară de a-și reduce emisiile. În consecință, țările dezvoltate ar trebui să depună cel mai mare efort în următorul deceniu.

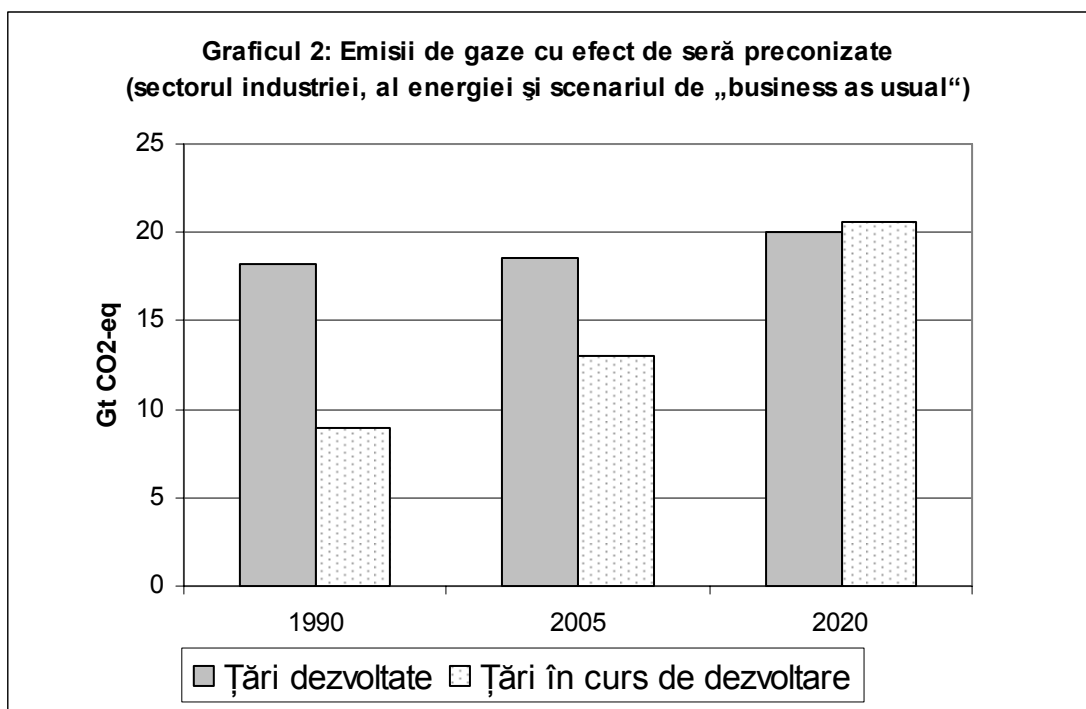
Chiar mai mult decât UE, aceste țări dezvoltate, care nu au ratificat Protocolul de la Kyoto, au un potențial semnificativ de reducere a emisiilor lor de GES. În vederea atingerii obiectivului de 2°C, și ca parte a unui acord internațional pentru perioada de după 2012, ar trebui ca UE să propună țărilor dezvoltate să se angajeze la o reducere de 30% a emisiilor lor până în 2020, față de nivelurile din 1990. Schemele de comercializare a certificatelor de emisii vor reprezenta un instrument cheie în vederea garantării faptului că țările dezvoltate își pot realiza obiectivele în mod rentabil. Scheme precum UE ETS sunt elaborate în alte zone. Scheme comerciale naționale la fel de ambițioase trebuie să fie corelate și să diminueze costurile pe care le implică îndeplinirea obiectivelor.

Cadrul pentru perioada de după 2012 trebuie să cuprindă reguli obligatorii și eficiente pentru monitorizarea și consolidarea angajamentelor, astfel încât să existe convingerea că toate țările vor respecta aceste reguli, și că nu va mai exista nici un regres, așa cum s-a observat recent.

6.2. Acțiuni întreprinse în țările în curs de dezvoltare

În viitorul imediat, țările dezvoltate trebuie să ia măsuri substanțiale în vederea reducerii emisiilor lor. Datorită faptului că economiile și emisiile țărilor în curs de

dezvoltare cresc în termeni absoluți și relativi, acestea vor fi responsabile în 2020, pentru mai mult de 50% din emisiile globale (vezi graficul 2). Acțiunile viitoare întreprinse doar de țările dezvoltate nu numai că își vor pierde eficacitatea, ci pur și simplu nu vor fi suficiente, chiar dacă emisiile lor urmau să fie reduse în mod drastic. În consecință, este indispensabil ca țările în curs de dezvoltare, îndeosebi economiile emergente majore, să înceapă să-și reducă creșterea emisiilor cât mai curând posibil și să-și elimine emisiile în termeni *absoluți* după 2020. Pe lângă acestea, este necesară realizarea unui efort major în vederea stopării emisiilor rezultate în urma despăduririi. Acest lucru este întru totul realizabil, fără a pune în pericol creșterea economică și reducerea sărăciei. Creșterea economică este perfect compatibilă cu abordarea problemei emisiilor de GES. Evaluarea impactului estimează că PIB-ul total al țărilor în curs de dezvoltare „cu o politică în domeniul climei” în 2020 va fi cu foarte puțin (1%) mai mic decât PIB-ul țărilor „fără o politică privind schimbările climatice”. În realitate, diferența este aproape imperceptibilă, probabil chiar negativă, deoarece nu ia în considerare avantajele care decurg din evitarea prejudiciilor aduse de schimbările climatice. În decursul aceleiași perioade de timp, se preconizează dublarea PIB-ului în China și India, precum și o creștere de aproximativ 50% în Brazilia. Vom fi mai convingători în eforturile noastre de a ajuta țările în curs de dezvoltare să acționeze, cu condiția ca toți emițătorii majori de gaze cu efect de seră din țările dezvoltate să își reducă în mod considerabil emisiile.

Sursa: JRC-IPTS, POLES

Multe țări în curs de dezvoltare fac deja eforturi care au ca urmare reduceri semnificative în emisiile lor de GES, prin politici care vizează preocupările economice, de securitate sau de mediu la nivel local. Există multe opțiuni strategice pentru țările în curs de dezvoltare, în care beneficiile depășesc costurile.

- Abordarea productivității scăzute a utilizării energiei și, prin urmare, reducerea preocupărilor crescânde privind costurile din domeniul energiei și securitatea energetică.
- *Politicile de energie regenerabilă* sunt adesea rentabile, inclusiv pentru satisfacerea nevoilor de electricitate din zonele rurale.
- *Politicile privind calitatea aerului* contribuie la îmbunătățirea sănătății oamenilor.
- *Metanul* captat din gropile de gunoi, zăcămintele de cărbuni, deșeurile organice în descompunere și din alte surse reprezintă o sursă de energie ieftină.

Astfel de politici pot fi consolidate prin schimbul bunelor practici, atât în conceperea, cât și în planificarea strategiilor și în cooperarea tehnologică. Acest lucru va permite țărilor în curs de dezvoltare să participe mai mult la eforturile globale de reducere a emisiilor. UE va continua și va spori eforturile sale de cooperare în această direcție.

Există numeroase opțiuni de acțiune pentru viitor în ceea ce privește țările în curs de dezvoltare.

(a) O nouă abordare a Mecanismelor de dezvoltare curată (MDC)

MDC elaborat în cadrul Protocolului de la Kyoto trebuie simplificat și extins. În prezent, MDC eliberează credite pentru investiții în proiecte de reducere a emisiilor în țările în curs de dezvoltare, care pot fi folosite de țările dezvoltate în vederea atingerii obiectivelor lor, generând în felul acesta fluxuri considerabile de capital și de tehnologie. Sfera de aplicare a MDC poate fi extinsă, astfel încât să acopere întregi sectoare naționale, generând credite pentru emisii, dacă întregul sector național depășește un standard de emisie predefinit. Cu toate acestea, un MDC extins poate funcționa doar dacă există o cerere mare de credite. Acest lucru este posibil numai dacă toate țările dezvoltate își asumă obligații considerabile de reducere a emisiilor.

(b) Un acces mai bun la finanțări

Investițiile în noile posibilități de generare a energiei electrice în țările în curs de dezvoltare sunt prevăzute să atingă o sumă mai mare de 130 de miliarde € anual, pentru a putea susține creșterea economică. Marea majoritate a acestor resurse va fi generată chiar de principalele țări în curs de dezvoltare. Aceste noi instalații vor exista timp de mai multe decenii și vor determina nivelul emisiilor de GES după 2050. Acestea trebuie să fie ultramoderne, oferind astfel o oportunitate unică de reducere a emisiilor în țările în curs de dezvoltare.

Pentru a obține o reducere importantă a emisiilor de CO₂ în sectorul energetic, va fi nevoie de investiții suplimentare de aproximativ 25 de miliarde € pe an. Acest deficit nu poate fi acoperit nici de MDC, chiar dacă sfera sa de aplicare s-ar extinde, așa cum s-a menționat mai sus, neputând fi acoperit nici prin ajutoare pentru dezvoltare. În schimb, va fi necesară o combinație a MDC-ului, a ajutoarelor pentru dezvoltare, a mecanismelor inovatoare de finanțare (precum Fondul Global UE pentru Energii Regenerabile și Eficiență Energetică), a împrumuturilor cu țintă precisă din partea unor instituții financiare internaționale și a eforturilor din partea acelor țări în curs de

dezvoltare care dețin mijloacele necesare. Cu cât va fi acoperit mai repede acest deficit, cu atât vor crește mai puțin emisiile țărilor în curs de dezvoltare.

(c) Abordări sectoriale

O altă opțiune o constituie introducerea unui comerț cu emisii în toate sectoarele la nivel de companii, în sectoarele în care există posibilitatea de monitorizare a emisiilor și de asigurare a respectării normelor, în special în ceea ce privește sectoarele mari consumatoare de energie, precum producerea de energie electrică, sectorul aluminiului, fierului, oțelului, cimentului, rafinăriile, fabricarea pastei și a hârtiei, majoritatea dintre acestea fiind expusă concurenței internaționale. Astfel de planuri de acțiune pot fi atât globale, cât și naționale; la nivel național, planurile de acțiune din țările în curs de dezvoltare ar trebui să fie corelate cu cele din țările dezvoltate, consolidându-se progresiv obiectivele pentru fiecare sector acoperit până când acestea se aliniază celor stabilite în țările dezvoltate. Aceasta va limita, de asemenea, transferul instalațiilor care provoacă emisii cu concentrații mari din țările în care există asemenea angajamente de reducere spre țări care nu sunt supuse unor astfel de angajamente.

(d) Limite cuantificate de emisii

Țările care ating un nivel de dezvoltare asemănător celui din țările dezvoltate trebuie să adopte angajamente de reducere, în conformitate cu nivelul de dezvoltare al respectivei țări, cu emisiile pe cap de locuitor, cu potențialul său de reducere a emisiilor și cu capacitatea sa tehnică și financiară de punere în aplicare a viitoarelor măsuri de limitare și reducere a emisiilor.

(e) Niciun angajament pentru țările cel mai puțin dezvoltate

Țările cel mai puțin dezvoltate vor avea de suferit în mod disproporționat în urma impactului schimbărilor climatice. Datorită nivelului scăzut al emisiilor lor de GES, acestea nu trebuie să fie supuse unor reduceri obligatorii ale emisiilor. UE își va spori cooperarea cu țările cel mai puțin dezvoltate pentru a le ajuta să facă față provocărilor climatice, și anume prin măsuri de consolidare a siguranței alimentare, a capacității de control al schimbărilor climatice, a gestionării riscului rezultat din catastrofe, a nivelului de pregătire, precum și a reacțiilor în fața calamităților. În timp ce va fi necesară acordarea unui ajutor pentru dezvoltare în vederea integrării preocupărilor referitoare la schimbările climatice, va fi nevoie, de asemenea, și de un sprijin suplimentar care să le permită celor mai vulnerabile dintre aceste țări să se adapteze la schimbările climatice. Atât UE cât și alte țări trebuie să își acorde sprijinul pentru a permite acestor țări să aibă un acces mai bun la MDC.

6.3. Elemente suplimentare

Un viitor acord internațional trebuie să abordeze și următoarele aspecte:

- Progresul tehnologic necesită existența unei *cercetări internaționale și a unei cooperări tehnologice*. Ar trebui ca UE să-și sporească în mod considerabil cooperarea sa în aceste domenii cu țările terțe. Aceasta va include stabilirea unor proiecte tehnologice demonstrative la scară largă în principalele țări în curs de dezvoltare, în special în ceea ce privește captarea și stocarea geologică a

carbonului. Cooperarea pe plan internațional în domeniul cercetării ar trebui să sprijine, de asemenea, cuantificarea efectelor schimbărilor climatice la nivel regional și local, precum și elaborarea unor strategii adecvate de adaptare și de atenuare a acestora. De asemenea, ar trebui să abordeze, printre altele, interacțiunile dintre oceane și schimbările climatice.

- Emisiile rezultând din pierderea netă a zonelor împădurite trebuie să înceteze complet în următoarele două decenii și să fie neutralizate după această perioadă. Opțiunile de abordare a problemei despăduririi includ politici forestiere interne și internaționale eficiente, combinate cu stimulente economice. Proiecte-pilot la scară largă vor fi necesare în curând în vederea explorării unor abordări eficiente, care să combine acțiunea pe plan național cu sprijinul internațional.
- Viitorul acord global privind schimbările climatice va trebui să cuprindă măsuri de sprijin în favoarea țărilor cu dificultăți de adaptare la consecințele inevitabile ale schimbărilor climatice. Deciziile privind investițiile publice și private trebuie să țină cont de necesitatea de adaptare la efectele pe care schimbările climatice le presupun. Pe baza punerii în aplicare a Planului de acțiune al UE privind schimbările climatice și dezvoltarea, care urmează să fie reexaminat în 2007, UE ar trebui să sprijine formarea unei alianțe cu țările în curs de dezvoltare în domeniul adaptării la schimbările climatice și al atenuării acestora.
- Un *acord internațional cu privire la standardele de eficiență energetică* implicând principalele țări producătoare de aparatură va facilita accesul la piețe, contribuind și la reducerea emisiilor de GES.